

MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ MESLEKİ DEĞER ALGILARI*

Dolunay AKGÜL BARIŞ**

ÖZET

Bu çalışmada, müzik öğretmeni adaylarının, eğitimini aldıkları mesleklerinin gerektirdiği “temel değerler, günümüzde müzik eğitiminin gerekliliği ve müzik öğretmenliği mesleğinin değeri” konularına ilişkin görüşlerinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Araştırma, Eğitim Fak. Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda öğrenim görmekte olan 30 müzik öğretmeni adayının görüşleri ile sınırlandırılmıştır. Müzik Öğretmeni adaylarına mesleğe ait temel değerlere, günümüzde müzik eğitiminin gerekliliği ve müzik öğretmenliği mesleğinin değerine ilişkin 3 açık uçlu soru yöneltilmiş, yanıtlar içerik analizi yapılarak değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda, Öğretmen adayları genel olarak, bir müzik öğretmenin sahip olması gereken değerleri sıralarken, insan sevgisi ve müzik sevgisini 1. sırada göstermişlerdir. Ayrıca, müzik öğretmenliği mesleğinin diğer branşlara oranla hak ettiği değeri ve saygınlığı görmediğini, fakat buna rağmen mesleklerini sevdikleri, müzik eğitiminin gerekliliğine ve değerine inandıklarını da belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Değer, Mesleki Değer, Öğretmenlik Mesleği, Müzik Eğitimi

PROFESSIONAL VALUE PERCEPTIONS OF MUSIC TEACHER CANDIDATES

ABSTRACT

In this study, it is aimed to point out the opinions of music teacher candidates about the basic values required by the professions they are educated about, the necessity of music education today and the values of music teaching profession. Research, is limited by the opinions of 30 music teacher candidates who are studying at

* Bu Makale Kırıkkale Üniversitesi tarafından 5-7 Kasım 2015 tarihinde düzenlenen II.Ulusal (Uluslararası Katılımlı) Değerler Eğitimi Kongresinde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

** AİBU, Eğitim Fakültesi, GSEB, dbaris@hotmail.com

Department of Music Teacher Education of Faculty of Education. 3 open-ended questions about the values of the profession of music, the necessity of music education today and the value of the music teaching profession were asked to the music teacher candidates and the answers were evaluated by analyzing the content. At the end of the research, the teacher candidates generally showed human love and music love in the first place while ranking the values which a music teacher should have. They also stated that the profession of music teacher did not see the value and respect which the profession deserved in comparison with other branches, but nevertheless, they liked their profession and believed in the necessity and value of music education.

Key Words: Value, Professional Value, Teaching Profession, Music Education

1.GİRİŞ

Hayatımız boyunca bizim için önem taşıyan bir takım inançlar ve fikirler ediniriz ve bizim için önemli olan değerlere uygun olarak yaşantımızı şekillendiririz. Mutlu, başarılı ve tatmin edici bir yaşam sürdürebilmenin ön şartıdır bu aslında. Süregelen toplumsal hayat içerisinde edindiğimiz sosyal, kültürel ve bireysel değerlerin yanı sıra, sahip olduğumuz mesleğe ilişkin oluşturduğumuz değer yargıları da hem iş verimliliği hem de kişisel mutluluğumuz açısından çok önemlidir. Mesleğe ilişkin bireysel ve toplumsal hayat içerisindeki değerleri özümseyerek, mesleğin yaşamsal değerini anlamak ve bu alanda çevrede farkındalık yaratabilmek, hem yapılan işin verimini artıracak hem de başarılı ve mutlu bir meslek hayatını beraberinde getirecektir.

Eğitim Sistemi içerisinde en önemli halkalardan birini oluşturan öğretmenlik mesleği, günümüzde mesleki formasyon, uzmanlık alan ve akademik çalışma gerektiren saygın mesleklerin başlarında gelmektedir. Bireylerin çağın gerekleri doğrultusunda yetişmesinde ve yaşamsal – toplumsal ihtiyaçlarını en doğru bir şekilde karşılamalarına yardımcı olacak bilgileri kazanmasında, kısacası bireylerin hayata hazırlanmasında öğretmenler etkin roller üstlenmektedirler.

Özellikle de Sanat Eğitiminin önemli bir halkasını oluşturan müzik öğretmenlerinin, daha öğretmen adayı iken kendi mesleklerine ait değerlerin ve ayrıcalıkların farkında olması, ülkemiz sanat eğitimi açısından büyük önem taşımaktadır.

1.1.Mesleki Değer Algısı

“Meslek değerleri, bir meslekte beklenen doyum türlerinin sıralanmasını ifade eder.(Kuzgun, 2000, s.76’ dan) (Köybaşı, vd. 2012) Meslek değerleri, bireye, duyuşsal yönelişi (birinci psikolojik ihtiyacı) ile bu ihtiyacı giderebilecek dışsal obje grupları arasındaki bağlantıyı kuran bir kavramlar takımıdır (Zytowski,1970’ den) (Köybaşı, vd. 2012) Meslekî görevler yapılırken sağlanan doyum, ilgiden kaynaklanır. Gerek ilgiye, gerekse görevleri yerine getirdikten sonra sağlanan doyuma meslekî değer denir (Akbaba, 2002’den)” (Köybaşı, vd. 2012).

Bir başka tanımla, mesleki değer, bir mesleğe girme sonucunda o mesleğin getirilerinden elde edilen doyumdur. Örneğin mesleğin ya da faaliyetin kazandırdığı statü, prestij, saygınlık, kazanç, yan olanaklar, güvenli gelir elde etmenin sonucu kendini güvende hissetme gibi (MEB. 2015).

Bireyin yaşamını biçimlendiren en önemli olgulardan birisi tercih ettiği meslektir. Bireyin kendine uygun bir meslek seçmesi, ona karşı tutumlarının olumlu olması, kendini mutlu edeceği gibi toplumun kalkınmasında da ciddi katkılarda bulunmasına zemin hazırlayacaktır (Bozdoğan, vd. 2007. s.84).

Öğretmenlik mesleği birçok değere sahip olmayı gerektirmektedir: dürüstlük, çalışkan olma, açıklık, adil olma, eşitlik, bilimsellik, fedakarlık, insana saygı ve gönüllülük gibi (Yılmaz, 2006’dan) (Oguz. 2012.s.311). Bu yüzden ki toplumda öncelikle öğretmenlerin kendilerinin sahip olması gereken toplumsal değerleri ve sahip olduğu mesleğin değerlerini çok iyi özümseyip benimsemiş olması gerekir.

“Eğitimde verimliliğin sağlanabilmesi için öğretmenlerin mesleki ve bireysel durumlarını algılama biçimleri ile bu algılamanın gelecekte beklenenlere olan etkilerinin bilinmesi önemli bir noktadır”(Karaman. 2008).

Öğretmenlik algısını, öğretmen adayının kendi mesleğine yönelik ilk ve en önemli yaklaşımı olarak değerlendirmek mümkündür. Meslek olarak öğretmenliği tercih eden bireyin, adayı olduğu mesleğe yönelik bakış açısı ve memnuniyeti, onun gelecekteki başarısıyla doğru orantılıdır. (Kurtuldu.2010. s. 249).

1.2.Öğretmenlik Mesleği ve Müzik Öğretmenliği

Eğitim sisteminin temel taşları öğretmenlerdir. Eğitim sisteminin başarısı öğretmenin niteliği ile doğru orantılıdır.

Öğretmenlik Mesleği, Milli Eğitim Temel Kanununda. **Madde 43** – *Öğretmenlik, Devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir. Öğretmenler bu görevlerini Türk Milli Eğitiminin amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak ifade etmekle yükümlüdürler.* şekilde tanımlanmaktadır (MEB:2015).

Öğretmenlerin günümüz toplumunun ihtiyaçları doğrultusunda; araştıran, sorgulayan, problem çözebilen, kritik düşünebilen, öğrenmeyi öğrenen, bilgiyi üretebilen, yaratıcı, esnek, teknolojiden faydalanabilen, düşüncüklerini kolayca ifade edebilen öğretmen yeterliklerine sahip olması gerekmektedir. Ayrıca, öğretmenler, takım çalışması yapabilen bireylerin yetiştirilmesinde önemli bir işlevi olduğu kabul edilen, değişme ve gelişmeleri anlayabilen, yorumlayabilen, etkililik ve kalite gibi değer ve davranışları özümseyendir. Öğretmenlerin bu vasıflara sahip bireylerden oluşması, eğitim hizmetlerinde kalitenin sağlanması açısından önemli bir beklentidir. (Gürses vd. 2005'den) (Bulut vd. 2006.s.14).

Müzik Öğretmenliği ise, çeşitli dal öğretmenlikleri arasında kendine özgü bir meslek, bu mesleğin kazandırıldığı bir eğitim alanı, bu alanda öğrenilmiş olanların uygulandığı “bir eğitim-öğretim ve bununla ilgili yönetim

hizmetidir. Okul programlarında yer alan müzik derslerinde düzenli, planlı ve yöntemli bir öğretim yapılabilmesi kuşkusuz, bu alanda öğrenim görerek yetişmiş öğretmenlerin, yani müzik öğretmenlerinin varlığına bağlıdır (Uçan. 1997.s.213).

Bir müzik öğretmeni adayının, aldığı eğitimde ve mesleğinde başarılı olabilmesi için müzik eğitim ve öğretim işlevini yerine getirebilecek kadar müzik ile ilgili kişisel yeteneklere sahip olması, mesleği ve eğitim dalı ile ilgili yeterli öğretmenlik davranışları edinebileceği bir eğitim görmesi gereklidir (Otacıoğlu. 2008. S. 145).

Müzik Öğretmeni diğer branşlardan farklı olarak, sanatçılık kişiliğini ve yönünü de öğretmenlik vasıfları ile özdeşleştirerek, mesleğini icra etmelidir.

1.3. İlgili Araştırmalar

Oğuz (2012). *Öğretmen Adaylarının Değerler ve Değerler Eğitimi İlişkin Görüşleri*. konulu makalede; öğretmen adaylarının değerlere ve değerler eğitimine ilişkin görüşlerini ortaya koymak amacıyla, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesinin beş farklı bölümünde okuyan 434 öğretmen adayına değerlere ilişkin görüşleri sorulmuştur. Sonuç olarak, öğretmen adaylarının en çok evrenselcilik, yardımseverlik ve güvenlik değer tiplerine katıldıkları görülmüş, değer eğitimine ilişkin görüşleri ise daha çok program, model olma, yaşantılardan yararlanma ve öğrencilere düşüncelerini ortaya koyabilecekleri ortamların sağlanması gibi başlıklar altında toplanmıştır.

Kurtuldu (2010). Müzik Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Algılarının ve Öğretmenlik Mesleğine Bakışlarının Değerlendirilmesi konulu makalede, müzik öğretmeni adaylarına meslek algıları ve görüşlerine yönelik bir anket hazırlanarak uygulanmıştır. Hazırlanan anket çalışmasında müzik

öğretmeni adaylarının meslek seçimi, geleceğe bakışları ve işleyiş hakkındaki düşünceleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Çalışmanın sonucunda müzik öğretmeni adaylarının gerek branşlarına, gerekse öğretmenlik mesleğine karşı olumlu bir eğilim içerisinde oldukları, gelecekte kendilerine meslek edindikleri öğretmenlik sanatını önemli ölçüde benimsedikleri sonucuna varılmıştır.

Bulut vd. (2006). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Karşı Olan Tutumlarının İncelenmesi konulu makalede; farklı alanlarda öğrenimlerini sürdüren öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarını karşılaştırmak amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini 2004–2005 yılı bahar ve güz dönemlerinde Okul Deneyimi-I ve Okul Deneyimi-II derslerine devam eden 865 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırma sonuçlarından öğretmen adaylarının devam ettikleri programa ve sınıflara göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında önemli bir farkın olduğu, ancak cinsiyet yönünden anlamlı bir farklılığın olmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca, öğretmen adaylarının genel olarak öğretmenlik mesleğine olumlu tutum gösterdikleri anlaşılmaktadır.

Bozdoğan vd. (2007). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları. Konulu makalede, öğretmen adaylarının farklı değişkenler açısından öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarını ortaya koymak amaçlanmıştır. 2006-2007 eğitim-öğretim yılında Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesinde gerçekleştirilen çalışmada Aşkar ve Erden (1987) tarafından geliştirilmiş olan “Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Belirleme Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının cinsiyete ve öğrenim gördükleri bölümü tercih etmedeki etkene göre anlamlı olarak değiştiği tespit edilmiştir.

Sayın (2005). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Karşı Tutumları ve Mesleki Benlik Saygılarının İncelenmesi. Konulu makalede, Eğitim

Fakültesi son sınıf öğrencileri ile Tezsiz Yüksek Lisans(TYL) Programına devam eden Fen Edebiyat Fakültesi mezunlarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumları ile mesleki benlik saygıları incelenmiştir. Sonuç olarak, Eğitim Fakültesi son sınıf öğrencileri ile TYL Programı öğrencilerinin mesleki benlik saygıları ve öğretmenlik mesleğine karşı tutumları arasında Eğitim Fakültesi son sınıf öğrencilerinin lehine .05 düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur.

Durmuşoğlu vd. (2009). Türk ve Azeri Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Ait Tutumları.Konulu makalede, Türk ve Azeri Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine ait tutumları, cinsiyet, sınıf ve tercih sırası değişkenleri açısından ele alınmıştır. Araştırmanın sonucunda bu değişkenlerin, mesleğe yönelik tutumlar üzerinde, önemli bir etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca Azeri öğrencilerin Tutum puanı ortalamalarının Türk öğrencilerin ortalamalarından daha yüksek olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Bu sonuca yönelik ise, öğretmen adaylarına, mesleği daha cazip hale getirebilmek adına, önlemler alınması önerilmektedir.

Köybaşı vd. (2012). “Göreve Yeni Başlamış ve Emekli İlköğretim Öğretmenlerinin Mesleki Değerlere İlişkin Görüşleri ve Bu Değerlerdeki Değişimin İncelenmesi. Konulu makalede, son beş yılda emekli olan ve göreve başlayan ilköğretim öğretmenlerinin görüşlerine göre mesleki değerlerin ne olduğu ve bu değerlerdeki değişimi ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırma sonuçları, son beş yılda emekli olan ilköğretim öğretmenleri ile son beş yılda göreve başlayan ilköğretim öğretmenlerinin mesleki değerler ve bu değerlerdeki değişme konusunda görüş farklılıklarının olduğunu göstermektedir. Özellikle iş doyumunun yeterli ve öğretmenlik mesleğinin saygın olduğu konusunda emekli ilköğretim öğretmenleri, son beş yılda göreve başlayan ilköğretim öğretmenlerinden daha olumlu görüşler belirtmişlerdir. Diğer bir sonuç da emekli ilköğretim öğretmenleri ile son beş yılda göreve başlayan ilköğretim öğretmenleri öğretmenlik mesleğine verilen

değerin azaldığını ve toplumun eğitim seviyesinin yükselmesiyle öğretmenlik mesleğine verilen değer artacağını düşünmeleridir.

Yapılan literatür taraması sonucunda, sanat eğitiminin önemli bir halkasını oluşturan müzik öğretmenlerinin daha öğretmen adayı iken, eğitimi aldıkları mesleklerine ait temel değerlere ve bu değerlerin müzik öğretmenliği mesleğine yansımalarına ilişkin görüşlerinin ülkemiz sanat eğitimi açısından önemli olduğu düşünülmektedir, bir mevcut durum çalışması yapılmıştır.

1.4. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, müzik öğretmeni adaylarının, eğitimi aldıkları mesleklerine ait temel değerlere ve bu değerlerin müzik öğretmenliği mesleğine yansımalarına ilişkin görüşlerinin ortaya konulması amaçlanmıştır.

Bu amaç çerçevesinde aşağıdaki problem ve alt problemlere yanıtlar aranmıştır.

Problem: Müzik Öğretmeni Adaylarının Mesleki Değer Algıları nasıldır?

Alt Problemler: Müzik Öğretmeni adaylarının,

1. Bir Müzik Öğretmeninin sahip olması gereken değerler
2. Müzik Öğretmenliği mesleğinin günümüzdeki değeri
3. Bireylerin Eğitim süreci içerisinde müzik eğitiminin değeri

konusundaki görüşleri nelerdir?

1.5. Araştırmanın Önemi

Araştırma, Sanat Eğitiminin önemli bir halkasını oluşturan müzik öğretmenlerinin, daha öğretmen adayı iken kendi mesleklerine ait değerlerin ve ayrıcalıkların farkında olup olmadıklarının ortaya konulması açısından

önemli görülmektedir. Ayrıca araştırma müzik eğitiminin bireyin eğitim hayatındaki öneminin ve gerekliliğinin müzik öğretmeni adaylarının perspektifinden nasıl görüldüğünü de bir ölçüde göstermektedir.

2. YÖNTEM

Araştırma, betimsel bir çalışmadır. AİBÜ Eğitim Fak. Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda 2014-2015 öğretim yılında öğrenim görmekte olan "30" 3. sınıf müzik öğretmeni adayının görüşleri ile sınırlandırılmıştır. Müzik Öğretmeni adaylarına mesleğe ait temel değerlere, günümüzde müzik eğitiminin gerekliliği ve müzik öğretmenliği mesleğinin değerine ilişkin 3 açık uçlu soru yöneltilmiştir. Görüşme soruları görüşmecilere yazılı olarak sınıf ortamında verilmiş, yanıtladıkları süre boyunca gerekli açıklamalar yapılmıştır. Yanıtlar içerik analizi yapılarak değerlendirilmiştir. Değerlendirme için görüşmecilere 1den 30'a kadar numara verilerek görüşleri yazılmıştır.

4. BULGULAR

1. Alt probleme ilişkin bulgular

"Bir Müzik Öğretmeninin sahip olması gereken değerler nelerdir?"

1G: Sabır, Paylaşım, 2G: Paylaşım, 4G: insan sevgisi, 5G: insan sevgisi, 6G: çocuk sevgisi, 7G: İnsan sevgisi, 8G: Müzik sevgisi, 9G: Müzik sevgisi, Sabır, 10G: yenilikçi olmak, Müzik sevgisi, 11G: aile ve müzik sevgisi, 12G: Müzik sevgisi, 13G: Müzik sevgisi, 14G: Müzik sevgisi, 15G: Paylaşım, insan sevgisi, Müzik sevgisi, 16G: sosyal sorumluluk, 17G: sosyal sorumluluk, 18G: insan sevgisi, Müzik sevgisi, 19G: Ahlak, saygınlık, Müzik sevgisi, 20G: sosyal sorumluluk, Müzik sevgisi, 21G: Müzik sevgisi, 22G: saygınlık, 23G: saygınlık, 24G: Paylaşım, 25G: sosyal sorumluluk, Müzik sevgisi, 26G: Müzik sevgisi, 27G: Müzik sevgisi, insan sevgisi, sosyal sorumluluk, 28G: saygınlık, Müzik sevgisi, 29G: insan sevgisi, hoşgörü, 30G: paylaşım, müzik sevgisi

Öğretmen adayları genel olarak, Bir Müzik Öğretmeninin sahip olması gereken değerleri *sabır: 1 paylaşım: 5, insan sevgisi: 5, çocuk sevgisi: 1, Müzik sevgisi:17, yenilikçilik: 1, aile sevgisi:1, sosyal sorumluluk: 5, Ahlak: 1; Saygınlık: 3* olarak belirtmişlerdir.

2. Alt probleme ilişkin bulgular

“Müzik Öğretmenliği mesleğinin günümüzdeki değeri nedir?”

1.G: Müzik öğretmenleri çalgıcı gibi değerlendiriliyor, Müzik öğretmenlerinin yatarak okul bitirdiği ve çalıp söyleyerek dersleri geçirildiği düşünülüyor, Diğer branşlar arasındaki yerini son sıralarda görüyorum, nedeni ise LYS sınavında yeri olmadığı için hem veli hem de idare gereksiz bir ders gibi görüyor. **2.G:** Türkiye 'de öğretmenlik mesleğinin gerektiği saygıyı gördüğünü düşünmüyorum, Dışarıdan insanlara çok basit gibi görünüyor, Diğer öğretmenliklerde bu durum yaşanmamaktadır, Müzik resim beden eğitimi gibi dersleri insanlarımız küçümsemektedir. Nedeni Türkiye'deki sınav sistemi ve çocukların erken yaşta ilgi ve yeteneklerine göre ayrılmamasıdır. **3.G:** Son 5 yıldır değerini daha da fazla kaybetmeye başlayan Müzik Öğretmenliği, diğer mesleklerin yanında küçümsenip mesleği icra edenleri de umutsuzluk içine sürüklemekte **4.G:** Bence hak ettiğimiz saygıyı görmüyoruz **5.G:** Günümüzde müzik eğitimcilerini kültürel anlamda çok farklı buluyorum ama gerektiği saygıyı görmediğini düşünüyorum **6.G:** Diğer branşlardaki kişiler tarafından gerektiği saygıyı görmediğini düşünüyorum okul bitince de öğretmenlik yapmayı düşünmüyorum **7.G:** Türkiye'de müzik öğretmenleri hak ettiği saygıyı göremiyor,ama bence önemli olan donanımlı bir öğretmen olmak, iyi öğretmenler, işini seven öğretmenler dersini sevdirebilir, hak ettiği saygıyı görebilir, farklı şeyler başarabilir diye düşünüyorum **8.G:** Aslında Müzik öğretmenliği öğretmenlikler arasında en değerlisi bence, Ama şu anda Türkiye'de çok aşağılara indirgenmiş ve

gereksiz gözüyle bakılan bir alan haline gelmiştir. Böyle düşünülmemesi için, müzik alanıyla ilgili gerekli çalışmalar yapıp, insanların bilgi sahibi olması sağlanmalıdır. **9.G:** Türkiye'de müzik öğretmenliğinin değer görmediğini düşünüyorum ve bu durum beni rahatsız ediyor,hatta bu durum sadece müzik öğretmenliği için değil," öğretmenlik" adı altındaki her branş için geçerlidir. Günümüzde öğretmenlik bir doktorluk, avukatlık ya da mühendislik kadar önemli sayılmıyor, oysa ki tüm bu meslekleri de yetiştirenler öğretmenler. İnsanlara bu bilinç aşılandığında eminim mesleğimiz daha değerli olacak. Ama tüm bunlara rağmen ben mesleğimi her zaman severek, isteyerek ve daha hevesli yerine getireceğime inanmıyorum **10.G:** Gerektiği saygınlığı gördüğünü düşünmüyorum **11.G:** Türkiye' de sanat ve sanatçılık gerektiği değeri görmediği için müzik öğretmenliği mesleği de olması gereken yerde değildir. **12.G:** Türkiye'de maalesef müzik öğretmenliğinin yeri çok fazla önemsenmiyor.**13. G:** Mesleğin yeri bende ne kadar büyük ve kutsal olsa da bir çok insan tarafından küçük görülüyor **14.G:** Türkiye'de genel olarak müziği göremiyorum, kaldı ki mesleği hiçbir şekilde tanımlayamıyorum. Branşlar arasında müzik en güzeli ama insanlar bunu sıradan bir iş olarak görüyor Keşke atanabilsek, gerçi atansak da bir şey değişmiyor ki **15.G:** Müzik öğretmenliğine gereken değerini vermediğini düşünüyorum. Toplum içerisinde müzik öğretmenliği okuyorum deyince boş iş yapıyormuşum gibi bakılıyor. **16.G:** Diğer branşlara oranla bizim mesleğimiz daha az ilgi ve talep görmektedir. **17. G:** Genel olarak hakkıyla yapılmadığı için saygınlığı da düşen bir meslek olarak akıllarda kalmaktadır.**18.G:** Türk halkının öğretmene olan saygısı ve sevgisi genel anlamda memnun edici bir durumdadır. Bunu koruyacak yine öğretmenlerdir. **19.G.** Türkiye'de müzik öğretmenliği hak ettiği yerde değildir **20.G:** Müzik öğretmenliği gerektiği yerde değildir. **21.G:** Müzik öğretmenliği toplumda çalgıcı olarak anılıyor **22.G:** Gitgide değeri düşmekte olan bir meslektir.**23.G:** Türkiye'de Müzik öğretmenliği çok fazla

değer görmemekte **24.G:** Meslek anlayışı kazanamamış insanların bu dal üzerinde yeterli bilgisi olamamasından ülkemizde etkin bir meslek değil, sıradan bir ders olarak görülmektedir.**25.G:** Türkiye’de sıkıntılara rağmen, müzik öğretmenliğinin gayet güzel bir yeri vardır.**26.G:** Türkiye’de maalesef müziğe ve müzik eğitimine gereken önem verilmemektedir. **27.G:** Müzik öğretmenliğinin değeri yaptığı yere göre değişmektedir.**28.G.** Türkiye’de ne yazık ki müzik öğretmenliğine olan saygınlık hak ettiği yerde değildir.**29.G:** Türkiye’de Müzik öğretmenliği hak ettiği değeri bulamayan mesleklerin başında geliyor sanırım. **30.G:** Müzik öğretmenliğine ve bu alana saygınlığın olmadığını düşünüyorum.

Ortak temalar: Diğer branşlardan daha az değerli 7, Değerini kaybediyor 4, Hak ettiği saygınlığı görmüyor 17, saygın bir yeri var 2, değişken 1

Görüldüğü gibi öğretmen adaylarının tamamına yakını, günümüzde müzik öğretmenliği mesleğinin diğer branşlara oranla hak ettiği değeri ve saygınlığı görmediğini, değerinin gittikçe düştüğünü düşünmektedirler. Fakat buna rağmen mesleklerini sevdikleri ve değerine inandıkları da verdikleri ifadelerinden anlaşılmaktadır.

3.Alt probleme ilişkin bulgular

“Bireylerin Eğitim süreci içerisinde müzik eğitiminin değeri nedir?”

Bu alt probleme ilişkin olarak öğretmen adaylarına, “ Sizce eğitim süreci içerisinde Müzik eğitimi gereklidir? Neden?” sorusu yöneltilmiştir. Alınan yanıtlar aşağıdaki gibidir.

1G: Müziksiz bir hayat düşünülemez. 2.G: Müzik eğitimi duygulara hitap ettiği için kişinin kendini iyi hissetmesini sağlar, kendine güven duygusunu artırır. 3G: Müzik Eğitiminin önemi büyüktür. Duyguları ifade etmeye yardımcı olur, yetenekleri geliştirir. 4G: Gereklidir. Müzik toplumların

gelişmesinde, kültürlenmesinde büyük rol oynar. 5G: Topluma, insanlara mutluluk ve huzur aşlamak için müzik vazgeçilmezdir. 6G: Bireylerin müzik eğitimi ile yetişmesi, her şekilde gelişimlerinde ve ruh hallerinde etkili olacaktır. 7G: Evet gereklidir. Müzik hayatın her alanında temel ihtiyaçlardan biridir. Ve yaşamsal her konuda insana destek sağlar. 8G: Bence müzik eğitimi her zaman, her yaşta verilmesi gereken bir eğitimidir. 9G: Eğitim süreci içerisinde Müzik Eğitiminin gerekliliğine kesinlikle inanıyorum. Çünkü, müzikle ilgilenen her insan ince düşünmeyi öğrenir. Yaşamsal stresten uzaklaştırır. 10G: Bence gereklidir. 11G: Müzik Eğitimi kesinlikle gereklidir. Öğrencilerin daha kolay öğrenmesi ve algılamalarına yardımcı olduğu bilimsel araştırmalarla da kanıtlanmıştır. 12G: Evet Müzik Eğitimi çok önemlidir. Çünkü Müzik her insanın ruhuna hitap eder. 13G: Müzik Eğitimi kesinlikle gereklidir. Müzik Eğitimi kişiyi, çevresine karşı daha duyarlı ve duygulu bir insan haline getirir. 14G: Kesinlikle gereklidir. İnsan her sıkıldığı an ona koşar. 15G: Müzik Eğitimi kesinlikle gereklidir. Birçok işi çocuklar müzik sayesinde öğrenir. 16G: Müzik insanın yaratıcılığını arttıran, disipline eden bir sanattır ve kesinlikle gereklidir. 17G: Çağdaş Eğitim anlayışı içerisinde artık kesinlikle gereklidir. Bütün gelişmiş ülkelerde eğitim bir bütün olarak işler. Bizde de aynısı olursa, ülkemizin bir adım daha ileriye gideceğini düşünüyorum. 18G: Kesinlikle Müzik Eğitimi şarttır. İnsanın doğasında var oluşunda olan bir olguyu, bir tarafa koymak, müziği insan yaşamından çıkarmak imkansızdır. Bu sebeple çocukların topluma kazandırılmasında, yetişmesinde diğer branşlar kadar müzik de sorumludur. 19G: Müzik Eğitimi, bireylerin gelişim sürecinde, özellikle kişilik gelişimi, kendinin farkındalığı, vb. açılardan oldukça önemlidir. 20.G: Müziğin insan yaşamına katkıları tartışılmaz. 21G: Müzik Eğitimi bence her yaş için çok önemlidir. 22.G: Müzik insan yaşamının her anında gereklidir. 23G: Müzik Eğitimi, insanın kendini ifade edebilmesi, zihinsel gelişimi, ve huzuru için her zaman gereklidir. 24G: Toplumların sanatla uğraşması her zaman gelişimleri için gereklidir. 25G:

Müzik Eğitiminin gerekliliği sorgulanamaz. 26.G: Bence en gerekli eğitimlerin başında yer almaktadır. 27.G: Hayatımızın her alanında müzik olmalıdır diye düşünüyorum. Çünkü, müzikle uğraşan insan daha duygusal, daha pozitif ve manevi değerlere daha bağlı olur.28.G: Bence Gereklidir. 29. G: Kesinlikle gereklidir. Müzik Eğitimi bireyin dünyasını değiştirebilir. 30G: Kesinlikle gereklidir. Müzik Eğitimi almadan büyüyen bir neslin, tam anlamıyla gerekli olan eğitimi aldığını düşünmüyorum. Çünkü Müzik bir ihtiyaçtır. Ruhumuzun gıdasıdır.

Ortak temalar: Gereklidir 20, Vazgeçilmezdir 2, Zihinsel ve bedensel gelişim için şarttır 8

Görüldüğü gibi öğretmen adaylarının tamamı bireyin eğitim süreci içerisinde Müzik Eğitiminin gerekliliğine yürekten inanmaktadırlar. Durum verdikleri yanıtlardan da açıkça anlaşılmaktadır.

5.TARTIŞMA VE SONUÇ

Müzik öğretmeni adaylarının, eğitimini aldıkları mesleklerinin gerektirdiği temel değerler, günümüzde müzik eğitiminin gerekliliği ve müzik öğretmenliği mesleğinin değerine ait konularda görüşlerinin araştırıldığı bu çalışmada, aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

1.Öğretmen adayları genel olarak, Bir Müzik Öğretmeninin sahip olması gereken değerleri *sabır, paylaşım, insan sevgisi, çocuk sevgisi, Müzik sevgisi, yenilikçilik, aile sevgisi, sosyal sorumluluk, Ahlak; Saygınlık* olarak belirtmişlerdir.

Oğuz (2012). çalışmasında da öğretmen adaylarına değerlere ilişkin görüşlerini sormuş, öğretmen adaylarının en çok evrenselcilik,

yardımselik ve güvenlik değer tiplerine katıldıkları, değer eğitimine ilişkin ise daha çok program, model olma, yaşantılardan yararlanma gibi ifadelerde birleştikleri sonucuna ulaşmıştır. İki araştırmanın sonuçlarına bakıldığında, müzik oğretmeni adaylarının da benzer ifadeler kullandıkları görülmektedir.

2. Oğretmen adaylarının tamamına yakını, günümüzde müzik oğretmenliği mesleğinin diğer branşlara oranla hak ettiği değeri ve saygınlığı görmediğini dşunmektedirler. Fakat buna rağmen mesleklerini sevdikleri ve değerine inandıkları da verdikleri ifadelerinden anlaşılmaktadır.

Kurtuldu (2010). alışmasında da yine sonuç olarak, Müzik oğretmeni adaylarının, mesleğe karşı büyük ölçüde olumlu bir tutum içinde oldukları, meslek seçiminde müziksel yetenek ve meslek sevgisine yönelik bir eğilim sahibi oldukları, meslek tercihinde daha çok müziksel yetenek ve sanat eğitiminin gerekliliği gibi unsurları gz önünde tuttıkları sonucuna ulaşmıştır. Bu açılardan değerlendirildiğinde, yapılan iki araştırmanın bulguları paralellik göstermektedir.

3. Oğretmen adaylarının tamamı bireyin eğitim süreci içerisinde Müzik Eğitiminin gerekliliğine yürekten inanmaktadırlar. Mesleğini inançla ve tutkuyla yapacak, değerini özümsemiş oğretmen adaylarının geliyor olduğunu görmek ülkemiz eğitim sistemi açısından da gerçekten sevindiricidir.

Köybaşı, Dönmez (2012). alışmasında da araştırma sonuçlarında “konuya ilişkin görüşlerin, oğretmenlik mesleğine verilen değerin azaldığı ve toplumun eğitim seviyesinin yükselmesiyle oğretmenlik mesleğine verilen değerin artacağı yönünde olduğunu tespit edilmiştir.

Bu açıdan iki araştırma bulguları da paralellik göstermektedir.

Tüm bu araştırma sonuçlarının ışığı altında, oğretmenlik mesleği kutsal ve bir o kadar da değerli bir meslektir. Müzik oğretmenliği ise bir sanat alanı olmasından kaynaklı içinde birçok değeri barındırmaktadır. Oğretmenlik

mesleği temelde insan yetiştirme sanatıdır. Bu yüzden de her öğretmen adayının mesleğini ve branşının gerektirdiği temel değerleri iyi özümsemesi gerekmektedir. Araştırma sonuçlarından öğretmen adaylarının, mesleğinin gerekliliğine ve değerine ait yeterli bilince sahip oldukları görülmekte ise de gerek günümüz ülke koşulları, gerekse eğitim sisteminden kaynaklanan dezavantajlar nedeni ile mesleki önem ve değer konusunda kaygı duymaktadırlar. Öğretmenlik mesleğinin verimli ve etkin bir şekilde icra edilmesinde şüphesiz ki mesleğe ilişkin algı çok önemlidir. İşte bu nokta da sanata ve sanat eğitime olan algının kuvvetlendirilmesi ve müzik öğretmenliği mesleğinin mesleki değer yargıları konusunda toplumsal farkındalık yaratılması konusu gündeme gelmektedir. Bu konuda da görev yine müzik öğretmenlerindedir

KAYNAKÇA

- Bozdoğan, A. E. Aydın, D. Yıldırım, K. (2007).*Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları*. Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD) Cilt 8, Sayı 2, (83-97)
- Bulut, H. Doğan, Ç (2006). *Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Karşı Olan Tutumlarının İncelenmesi*. Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt-Sayı: 8-2 Yıl: 2006
- Durmuşoğlu, M. C. Yanık, C. ve Akkoyunlu, B. (2009). *Türk ve Azeri Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Ait Tutumları*. Hacettepe Ün. Eğitim Fak. Dergisi. 36: 76- 86. Ankara
- Karaman, N. (2008). *“Öğretmenlerin Mesleklerini Algılama Biçimleri Ve Gelecekte Beklentileri Nelerdir?”* Yüksek Lisans Dönem Projesi. Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Köybaşı, F. ve Dönmez, B. (2012). *“Göreve Yeni Başlamış ve Emekli İlköğretim Öğretmenlerinin Mesleki Değerlere İlişkin Görüşleri ve Bu Değerlerdeki Değişimin İncelenmesi*. “Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri • Educational Sciences: Theory & Practice – 12 (2)[Ek Özel Sayı/Supplementary Special Issue] • Bahar/Spring • 1379-1396 Eğitim Danışmanlığı ve Araştırmaları İletişim Hizmetleri Tic. Ltd. Şti.

Kurtuldu, M. K. (2010). *Müzik Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Algılarının ve Öğretmenlik Mesleğine Bakışlarının Değerlendirilmesi*. Milli Eğitim Dergisi. Sayı: 186. Bahar

MEB(2015)

http://mesbil.meb.gov.tr/mesleki_rehberlik/ogrenciler/meslek_secimini_etikleyen_faktorler.pdf (Erş. Tar. 02. 10. 2015)

MEB(2015)

http://mevzuat.meb.gov.tr/html/temkanun_0/temelkanun_0.html(Erş. Tar. 09. 10. 2015)

Oğuz, E. (2012). *Öğretmen Adaylarının Değerler ve Değerler Eğitime İlişkin Görüşleri. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri • Educational Sciences: Theory & Practice – 12 (2) [Ek Özel Sayı/Supplementary Special Issue] • Bahar/Spring • 1309-1325 ©2012 Eğitim Danışmanlığı ve Araştırmaları İletişim Hizmetleri Tic. Ltd. Şti*

Otacıoğlu, S. G. (2008). *Müzik eğitimi bölümü Öğrencilerinin, Problem Çözme, Özgüven düzeyleri ile Çalgı başarılarının Karşılaştırılması*. Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi Sayı 26, Sayfa 143 -154

Sayın, S. (2005). *Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Karşı Tutumları ve Mesleki Benlik Saygılarının İncelenmesi*. Eurasian Journal of Educational Research, 19, pp, 272-281

Uçan, A. (1997). *Müzik Eğitimi*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları. Ankara

EXTENDED ABSTRACT

1. Introduction

The fact that music teachers, who constitute an important part of art education, are aware of the values and privileges of their own profession while being a candidate for teaching is of great importance in terms of art education of our country. For this reason, in this study, it is aimed that music teacher candidates should have basic values of their profession, To reflect their views on teaching profession.

2. Method

Research is limited by the opinions of 30 third year students who are studying at The Department of Fine Arts Education Department of Music Teacher Education of AİBÜ Faculty of Education in 2014-2015 academic year. 3 open-ended questions about the values of the profession of music, the necessity of music education today and the value of the music teaching profession were asked to the music teacher candidates and the answers were evaluated by analyzing the content.

3. Findings

According to the interview results,

The teacher candidates generally stated the values which a music teacher should have, by this way; PATIENCE 1,SHARE 5,HUMMAN LOVE 5, CHILD LOVE 1, MUSIC

LOVE 17, INNOVATION 1, FAMILY LOVE 1, SOCIAL RESPONSIBILITY 5, MORALITY1, REPUTATION 3

Nearly all of the teacher candidates think that today's music teacher does not see the value and respect that the profession deserves compared to other branches. Nevertheless, among their expressions they give they express that they love their profession and believe in its value.

All of the teacher candidates believe in the necessity of Music Education within the individual's education process.